

„MI MINDENT KELL TUDNI”
TANTÁRGYI KÖVETELMÉNYEK ÉS AZ ÉRTÉKELÉSI RENDSZER
2009-2010. tanév

12. évfolyam

7 évfolyamos képzés

TARTALOM

Az értékelési rendszer	2
Magyar nyelv és művészetismeret	6
Művészetismeret tagozat (emelt szint)	7
Angol nyelv	9
Második idegen nyelv	10
Társadalomismeret	11
Társadalomismeret tagozat (emelt szint)	15
Matematika	19
Matematika tagozat 1. (emelt szint)	21
Matematika tagozat 2.	23
Természetismeret	25
Gazdasági ismeretek	27
A projektmunka követelményei	31
Gazdasági ismeretek tagozat (emelt szint)	32
A projektmunka követelményei	34
Testkultúra	36
Fakultációk a természettudományos tantárgyakból	38
Rajz fakultáció	39
Számítógépes grafika fakultáció	39

Az értékelési rendszer

Az értékelés alapelvei: személyre szabottság, részletesség, kiszámíthatóság

A személyre szabottság azt jelenti, hogy igyekszünk diákjainkat megismerni, személyiségüket tiszteletben tartani, egyéni fejlődésüket tekintetbe venni az értékelés során is.

A részletesség azt jelenti, hogy az értékelés folyamatos, és sokféle teljesítményt, képességet és fejlődést értékelünk. Differenciált értékelési formákat alkalmazunk, igyekszünk elkerülni a hagyományos értékelési formák (pl. röpdolgozat, nagydolgozat) egyoldalú túlsúlyát. A diákok fejlődése, teljesítménye nem csupán a tényanyag, lexikális tudás elsajátítását és reprodukálást jelenti – így mi értékeljük a csoportmunkák, az egyéni kutatómunkák, projektek, órai szereplések eredményét is, rögzítjük a képességek fejlődésének állomásait, és ezek is részét képezik a diákok értékelésének, munkájuk minősítésének.

A kiszámíthatóság és átláthatóság azt jelenti, hogy a diákok mindig tisztában lehetnek azzal, mik a követelmények, és mikor, milyen tevékenységet, hogyan értékelünk. A Politechnikumban nincs meglepetésszerű dolgozat, feleltetés. A diákok tisztában vannak azzal, hogy a napi munkamenet részeként mikor s milyen módon kell számot adniuk képességeik, készségeik s tudásuk fejlődéséről. Felkészülésüket így tervezni tudják. A követelményekről és a továbbhaladás feltételeiről minden évben az iskola honlapján közzétett ún. követelményfüzetekből értesülnek, amelyek évfolyamok és tantárgyak szerinti bontásban jelennek meg. Az egyes beszámoltatási, értékelési formák alkalmazásának tantárgyankénti gyakoriságáról, az értékelésben betöltött súlyáról az egyes szakmai munkaközösségek önállóan döntenek, minderről szintén tájékoztatnak a követelményfüzetek.

Az értékelés formái

A diákokat osztályzatokkal és szövegesen is értékeljük. A tanév során a diákok osztályzatokat kapnak, a félévi és év végi osztályzatok ezek összesítéséből alakulnak ki. Szöveges értékelést évente kétszer kapnak diákjaink, félévkor és év végén. Ezeket az értékeléseket a szaktanárok és az osztályfőnökök személyre szabottan, de szakmai kritériumokat tartalmazó szempontrendszer alapján készítik el, és egy kapcsos mappában helyezik el, ahol – képzési időtől függően – öt ill. hét éven át gyűlnek az értékelések. Ez lehetővé teszi, hogy a diákok (és családjuk) is folyamatosan és részleteiben értékelje saját féléves, egész éves iskolai munkáját, összehasonlítsa előrehaladását a korábbiakkal.

A Politechnikumban a magatartást és a szorgalmat osztályzattal nem értékeljük. A magatartás és szorgalom értékelése olyan kategóriákban jelenik meg, mint órai munka, részvétel a közös beszélgetésben, vitában, feladatmegoldásban, együttműködés a társakkal, figyelem, fegyelem, önfegyelem, a koncentráció képessége, a

felszerelés, házi feladat megléte, színvonala, fakultatív feladatok elvégzése, a diák önmagához mért fejlődése ezeken a területeken – ezek a lehetséges szempontok között szerepelnek a szaktanári és osztályfőnöki szöveges értékelésekhez.

Az értékelés szempontjai

1. A készségek, képességek fejlesztése fokozott igény, ezek közül is kiemelkedően:
 - a felelősségvállalás és –viselés
 - a kreativitás
 - az együttműködési képesség
 - a tudatos eszközhasználati jártasság

A készségek, képességek fejlődéséről a szöveges értékelések tájékoztatnak.

2. A NAT, a helyi tanterv, továbbá a kétszintű érettségi vizsga előírásainak való megfelelés. Magától értetődően a törvényi formák tiszteletben tartása, a központi előírások figyelembevétele alapkövetelmény az értékelés során.
3. A testkultúra, alkotás és rajz tantárgyak esetében a diákok szakmai munkáját és képességeik fejlődését kizárólag szövegesen értékeljük.
4. A diákok kiemelkedő szakmai munkája (tanulmányi előrehaladása) nyilvános. Iskolaújságunk rendszeresen közli a legjobb tanulók névsorát, év végén munkájukat ajándékkönyvekkel ismerjük el. Az Iskolatanács az éves munka értékelésekor egyéni és csoportos díjakat oszt ki, pl. a legjobb újságíró, az évfolyam legjobbjá, az iskola legjobbjá stb. Ezeknek a díjaknak az odaítélésekor egyformán fontos szerepet játszik a közösségi és a tanulmányi munka. A legaktívabb sportolók is jutalmakat kapnak évről évre.

Mérés és értékelés a mindennapokban

A dolgozatok időpontját legalább egy héttel előre be kell jelenteni, illetve az erre szolgáló faliújságra ki kell írni. Egy nap legfeljebb két tantárgyból lehet a faliújságon dokumentált "nagy" beszámoló. Aki hosszabb betegség következtében igazoltan hiányzik, az dolgozatát az adott tantárgy munkacsoportja által előre rögzített tanításon kívüli időpontban vagy a szaktanárával egyeztetett egyéb, tanításon kívüli időpontban pótolhatja.

A kisebb dolgozatok (röpdolgozatok) időpontját is legalább egy tanórával korábban közölni kell.

A dolgozatokat maximum két hét (tíz munkanap) alatt kell kijavítani és kiosztani. Amennyiben a tanár a határidőt túllépi, a diákoknak nem kötelező elfogadni az aktuális érdemjegyet.

Amennyiben órai vagy otthoni projekt, csoportos feladat, egyéni munka az értékelés alapja, akkor a tanár előre ismerteti a feltételeket, követelményeket, határidőket, az értékelés szempontjait.

Egyes tárgyakból - évente legalább egy alkalommal és előre rögzített módon - szóbeli beszámolóra is sor kerül. Ennek idejét és a lebonyolítás módját a munkacsoportok szabályozzák. Az előzetesen egyeztetett, de délutánra ütemezett szóbeli beszámolón kötelező a részvétel. A szóbeli feleletre adott jegy az összefoglaló dolgozatokra szerzett jeggyel egyenértékű nagy jegynek minősül.

A középiskolai tanulmányok utolsó két évében (a 12. és 13. évfolyamon) lehetőséget adunk diákjainknak arra, hogy egy-egy rosszul sikerült témazáró dolgozatot kijavítsanak. A javítási lehetőséggel azt szeretnénk elősegíteni, hogy azok a diákjaink, akik már a továbbtanulásra készülnek, a lehető legjobb eredménnyel indulhassanak a felsőoktatási felvételen.

Javítani csak a megszerzett ismereteket felmérő nagydolgozatokat lehet – a folyamatos munka során „kihagyott” lehetőségek utólagos korrigálására nincs mód, hiszen pl. a munka rendszerességet mérő röpdolgozatok vagy az elkötelezett órai munka nem pótolhatóak egy-egy javítás alkalmával.

A javításra évente négyszer egy-egy napot jelölünk ki az év rendjében, ezeket az év elején kiosztott Polikalendárium már tartalmazza. Ilyenkor a diákok tantárgyanként egy előre kiválasztott témazáró dolgozatot írhatnak újra a jobb eredmény reményében. A javító dolgozat eredménye felülírja a korábbi, azonos témájú dolgozat eredményét, tehát kockázata is van.

A félévi értékelés két részből áll: egy állapotjelző osztályzatból, és alapos, szempontok szerinti szöveges értékelésből.

Az év végi érdemjegyet a tíz hónap összeredménye határozza meg. Az év végi értékelés is osztályzatból és szöveges értékelésből áll.

A nyilvánosság – szülők és diákok tájékoztatása a követelményekről, az órákon folyó munkáról és a tanulók előrehaladásáról

Az egyes évfolyamokra vonatkozó követelményeket minden tanév elején közzé tesszük az iskola honlapján (www.poli.hu). E kiadványt a belépő évfolyamok diákjai (a hétosztályos képzésben a 7., az ötosztályos képzésben a 9., továbbá a szakképzésben a belépő évfolyam) füzet formájában is megkapják. A kiadvány tartalma egyrészt az általános követelményekből, másrészt a tantárgyblokkok tartalmából, tanítandó témáinak felsorolásából és beosztásából, valamint követelményeinek, értékelési rendszerének speciális részeiből áll.

A Politechnikum tanóráit az iskola iránt érdeklődők a szaktanárral történő előzetes egyeztetés után látogathatják.

A szülő, gondozó a diák előrehaladásáról értesül az értékelőből, valamint a bizonyítványból. A 2007/2008-as tanév óta a szülőknek és a diákoknak lehetőségük

van arra, hogy az iskola elektronikus naplójában napról napra is kövessék az előrehaladást. Az elektronikus naplóhoz minden diák és minden szülő egyéni jelszóval védett hozzáférési jogot kap, és kizárólag csak a saját (ill. gyermeke) eredményeit láthatja.

Félévente az egyik tanítási napon 16:30-19:00 óra között általános fogadónapot tartunk, ahol valamennyi szaktanárral lehetőség nyílik a személyes konzultációra.

Az értékelési rendszer esetleges változásairól a tanulókat tájékoztatni kell legkésőbb a bevezetést megelőző tanév lezárásáig.

Az iskolai továbbhaladás feltételei, a tanév teljesítése, belső mérési pontok, a tanulmányok zárása

A diák a következő évfolyamba léphet, ha az év végi tantárgyi érdemjegyek egyike sem elégtelen. Kivétel a nyelvi előkészítő év, ahol a továbblépés elégtelen esetén is lehetséges abban az esetben, ha az elégtelent a tanuló angol nyelvből kapta, és angol nyelvi tanulmányait az adott évben, kezdő csoportban kezdte meg.

Ha a diáknak az év végén egy vagy több tantárgyból elégtelen érdemjegye van, akkor az augusztusi vizsgaidőszakban javító vizsgát tehet. Sikertelen javító vizsga esetén a tanévet meg kell ismételni.

Az évi 250 órát meghaladó hiányzás, ill. egy tantárgyból az éves óraszám 30 százalékát meghaladó hiányzás esetén a továbbhaladás feltétele, hogy a tanuló osztályozható legyen. Ilyenkor az érintett tanuló ügyét konferencia tárgyalja.

A 11. évfolyam végén ún. kisérettségi vizsgát tesznek a diákok. A kisérettségi a szaktárgyi alaptudás mellett a továbbhaladáshoz szükséges készségeket méri. Ezért javítási lehetőségre nincs mód. Sikertelen kisérettségi esetén a pedagógusközösség dönt arról, hogy a diák tanulmányi szerződéssel folytathatja-e tanulmányait a Közgazdasági Politechnikumban.

A gimnáziumi tanulmányok utolsó évének végén a tanulmányok lezárása érettségi vizsgával történik. Ez feltétele az érettségi utáni szakirányú továbbhaladásnak is.

Budapest, 2009. szeptember 1.

A Politechnikum pedagógusközössége

Magyar nyelv és művészetismeret

A magyar nyelv tantárgy tananyagának alapját az önmegértést célzó szövegértelmezés, a hermeneutika, illetve a szövegeket jellemző kifejezésmódok törvényeinek, eszközeinek vizsgálata, a stilisztika alkotja. A nyelvi „alapanyagok” a művészetismeret tantárgy törzsanyagában is szereplő versek, prózai művek, így a két tantárgyat egységben tanítjuk– szem előtt tartva az érettségi rendszert. A szövegértési és szövegalkotási képességek állandó fejlesztése pl. központi szerepet kap a 12. és 13. évfolyamon egyaránt, és nem feledkezünk meg a nyomtatott és elektronikus információforrások megismertetéséről, használatának gyakorlásáról sem. Az egyetemes művészettörténet tanulmányozása, a XIX. század képzőművészeti forradalma, a „modernség” vizsgálata természetesen szintén részét képezi a tantárgy tananyagának.

Művészetismereti témák:

- A magyar reformkor
- Katona József: Bánk bán
- Kölcsey Ferenc és Vörösmarty Mihály pályaképe
- Petőfi Sándor és Arany János pályaképe
- Madách Imre: Az ember tragédiája
- A 19. századi magyar regény
- Vajda János és a századvégi magyar novellisták
- A realizmus és a naturalizmus
- A 19. századi francia és orosz regény
- A századvégi dráma: Ibsen, Csehov
- Modernizmus a művészetekben
- A Nyugat forradalma
- Ady költészeti újdonsága
- Móricz Zsigmond munkássága
- Kosztolányi Dezső művészete

Kötelező olvasmányok:

- Katona József: Bánk bán
- Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde
- Petőfi Sándor: Az apostol
- Arany János: Toldi estéje
- Madách Imre: Az ember tragédiája
- Jókai Mór valamelyik regénye
- Balzac: Goriot apó, Stendhal: Vörös és fekete, Flaubert: Bovaryné (a 3 francia regényből legalább egy)
- Gogol: A köpönyeg

- Lev Tolsztoj: Ivan Iljics halála
- Dosztojevszkij: Bűn és bűnhődés
- Csehov: A hatos számú kórterem; Sirály vagy Három nővér
- Ibsen: A vadkacsa
- Mikszáth Kálmán és Móricz Zsigmond egy-egy regénye és novellái
- Kosztolányi Dezső: Édes Anna, Esti Kornél-novellák

Művészetismeret tagozat (emelt szint)

A tagozatos diákok számára a tananyag igyekszik lefedni az **emelt szintű** érettségire való felkészítést. Ezért külön csoportban, heti hat órában találkozhatnak a középszintű tananyagon felül elbeszélő művek különféle megközelítési módjaival, több elemzési technikát sajátítanak el, a poétikai ismeretek elmélyítése sem marad el különböző lírai szövegek vizsgálatával. Sor kerül néhány irodalmi mű filmes és/vagy zenei adaptációjának, értelmezésének megismerésére is. Az irodalomtörténeti haladás mellett az összefüggések vizsgálata megköveteli a századokon átívelő szemlélet kialakítását, a modulokban, téma-, motívum- és műfaji csoportokban való gondolkodást.

Nem feledkezünk meg a magyar nyelvi tanulmányokról, de ezekről csoportosítva, az irodalomhoz közvetlenül kapcsolódva foglalkozunk. Mindvégig középpontban marad a szövegértési és szövegalkotási képességek állandó fejlesztése, a nyomtatott és elektronikus információforrások megismertetése, használatának gyakorlása is.

Az egyetemes művészettörténet tanulmányozása, a XIX: század képzőművészeti forradalma, a „modernség” vizsgálata szintén részét képezi a tantárgy tananyagának.

A tagozatosok lehetséges kötelező olvasmányai – a középszintű olvasmányokon felül:

- Huxley: Szép új világ, Orwel: 1984 vagy más utópia olvasása
- Miller: Az ügynök halála
- Albee: Nem félünk a farkastól
- Móricz Zsigmond: Az Isten háta mögött
- A klasszikus bűnügyi regények közül egy választott mű

Ajánlott irodalom:

- Thackeray: Hiúság vására
- Tolsztoj: Anna Karenina
- Németh László: Iszony, Égető Eszter
- Maupassant: Egy asszony élete
- Thomas Hardy: Egy tiszta nő
- Závada Pál: Jadviga párnája

(A felsorolt művek listája változhat a csoport igényei és az aktuális érettségi megkívánta tartalom szerint!)

Értékelés:

A szorgalmi időszakban többféle tevékenységet értékelünk. Nagy jeggyel nagydolgozatot (*egész órás teszt, esszé, kisértékezés, hosszabb házi dolgozat, érettségi gyakorló feladatsor*) és/vagy egy alapos felkészülést igénylő, átfogó szóbeli megnyilatkozást értékelünk, esetenként értelemszerűen kommunikációjeggyel (is).

Kis jegyeket lehet szerezni órai munkával, memoriterekkel, olvasottsági tesztekkel, röpdolgozatokkal stb. Ezekhez járul azonban a következő szisztéma:

- a **felszerelés** (*könyv, füzet, szöveggyűjtemény*) hiányáért **mínusz** jár (*mindig egyértelműnek kell azonban lennie az aznapra használt felszerelésnek – a tankönyvre pl. nem minden évfolyamon, nem mindig van szükség*);
- az egyik óráról a másikra feladott, kisebb lélegzetű **házi feladat** hiányáért szintén **mínusz** jár, különösen jó megoldásért természetesen lehet kapni pluszt, esetleg kis ötöst, a nagyobb, legalább egyhetes határidővel elkészítendő otthoni munkák **kis jegyet** érnek, természetesen a hiány így kis egyest jelent;
- ha a tanár az óra elején bejelenti, hogy az **órán végzett munkát** értékelni fogja, akkor azt kis jeggyel teszi, egyébként **pluszt vagy mínuszt** adhat, amennyiben a diáknak jó megnyilvánulásai vannak, illetve megtagadja a munkát. Ha másokat is zavar, akadályoz, azt magatartási problémának tartjuk, egyéb megoldást kell találni rá: pl. osztálybíróság.

Átváltás: a pluszok és mínuszok egymást nem oltják ki, három mínuszból lesz egy kis egyes, három pluszból egy kis ötös.

A témazáró dolgozatokat pótolni kell a munkacsoport által kijelölt időpontban, javítani pedig negyedévente egyszer lehet, a javító dolgozatban – ha az elmúlt időszak anyaga megköveteli – az olvasottságra vonatkozó kérdések is szerepelnek. Tehát a házi dolgozatokra, memoriterekre, házi feladatokra kapott kis- vagy nagy jegyeket nem lehet javítani.

Évente legalább egy alkalommal, előre kijelölt időpontban mindenki meg kell feleljen szóbeli megmérettetésen (felelet, kiselőadás, projektbemutató stb.) is.

Angol nyelv

Azok számára, akik tovább folytatják az angol nyelv tanulását, három nyelvi csoportot szerveztünk. Részben azoknak, akik C1-es (felsőfokú) nyelvi szintre szeretnének eljutni, részben azoknak, akik a B2-es szintű tudásukat szeretnék elmélyíteni. Mindegyik csoport munkájában fontos szerepet kap a vizsgafelkészítés.

A sikerhez továbbra is aktív órai és otthoni munka szükséges. A hagyományos nyelvtani és szókincsbeli ismeretek megszilárdítása és bővítése mellett a négy nyelvi készség (hallott és olvasott szövegértés, beszéd- és íráskészség) fejlesztése a cél, tipikus vizsgafeladatok gyakorlása mellett.

A választás egy tanévre szól.

Értékelés:

Az értékelés a házi feladatok, a felszerelés, az órai mérések, teljesítmények (*nagydolgozatok / szóbeli feleletek / kiselőadások / otthoni fogalmazások és hetente minimum egy röpdolgozat*), és az órai munka alapján történik. A házi feladat hiányáért alkalmanként egy mínusz jár, öt mínusz egy elégtelen. A felszerelés hiányáért alkalmanként egy mínusz jár; három ilyen mínusz egy elégtelen osztályzatot jelent. A kötelező értékelési alkalmakon túl a kiemelkedő órai vagy otthoni teljesítményt (kötelező házi feladatok, szorgalmik) pluszokkal vagy akár osztályzattal is értékeljük. Minden negyed végén kap egy összesített jegyet a diák órai munkájára is.

Az írásbeli dolgozatok eredményét a következő módon váltjuk át érdemjegyre:

89 – 100 %	- (5) jeles
76 – 88 %	- (4) jó
63 – 75 %	- (3) közepes
50 – 62 %	- (2) elégséges
0 – 49 %	- (1) elégtelen

A félévi és év végi osztályzatot a felsorolt részjegyekből átlagszámítással képezzük:

- az összefoglaló dolgozatokra kapott jegyek;
- a szóbeli felelet(ek) osztályzata(i);
- a röpdolgozatok átlagából képzett jegyek;
- az órai munkára kapott osztályzatok;
- otthoni munkára kapott jegyek;
- a felszerelés hiánya miatt kapott érdemjegy(ek).

A negyedév során írt összefoglaló dolgozatok (nagydolgozatok) közül egynek az eredményét a javítási időszakban egy 45 perces írásbeli dolgozattal lehet javítani.

Második idegen nyelv

Ebben a tanévben heti 4 órában olasz, német és francia nyelvet tanítunk második idegen nyelvként. Célunk, hogy a három év során a diákok eljussanak a Közös Európai Referenciakeret B1 szintjéig, és ez által képesek legyenek letenni a közép-szintű érettségét.

Követelmények:

A tanuló

- megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. vásárlás, lakóhely, munka)
- képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben
- egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak
- tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni önmagáról, családjáról és szűkebb környezetéről.

A tanulás során hangsúlyt fektetünk mind a négy nyelvi alapkészség (olvasott szöveg értése, hallott szöveg értése, beszéd-készség és íráskészség) fejlesztésére. A kommunikatív készségek alkalmazásához a diákoknak ismerniük és használniuk kell a tankönyv és a kiegészítő anyagok (feladatlapok, játékok, dalszövegek stb.) szókincsét és nyelvtani anyagát.

A részletes követelményekről (témakörök, kommunikációs helyzetek és szándékok, füzet-és szótárhasználat, munkaformák az órán) a szaktanárok tájékoztatják a diákokat.

Az értékelés rendszere megegyezik az első idegen nyelvével.

Értékelés:

Az értékelés a házi feladatok, a felszerelés, az órai dolgozatok, a szóbeli feleletek és az órai munka alapján történik. Hetente minimum egy röpdolgozatot, fél-évenként általában három összefoglaló írásbeli dolgozatot íratunk. Az adott periódusra jellemző tevékenységeket, és a hozzá kapcsolódó értékelési sajátosságokat a szaktanárok ismertetik. *(A minden negyedben ismétlődő formák mellett pl. kiselőadás, szóbeli beszámoló, szituációk eljátszása, otthoni fogalmazás stb.)* A felszerelés hiányáért minden alkalommal egy mínusz jár. A házi feladat hiánya alkalmanként szintén egy mínuszt jelent. Egy-egy nagyobb otthoni feladatot (pl. fogalmazás, fordítás, plakátkészítés) önálló jeggyel is értékelünk, ezt tanárod mindig jelzi. A kötelező értékelési alkalmakon túl a kiemelkedő órai vagy otthoni teljesítményt, füzetvezetést pluszokkal, vagy akár osztályzattal is értékeljük.

Az írásbeli dolgozatok eredményét a következő módon váltjuk át érdemjegyre:

- 89 – 100 % - (5) jeles
- 76 – 88 % - (4) jó
- 63 – 75 % - (3) közepes
- 50 – 62 % - (2) elégséges
- 0 – 49 % - (1) elégtelen

A félévi és év végi osztályzatot a felsorolt részjegyekből átlagszámítással képezzük:

- az összefoglaló dolgozatokra szerzett jegyek;
- a szóbeli felelet(ek) osztályzata(i);
- a röpdolgozatok átlagából képzett jegyek;
- az órai munkára kapott osztályzatok;
- otthoni munkára kapott osztályzatok;
- a felszerelés hiánya miatt kapott érdemjegy(ek).

A negyedév során írt összefoglaló dolgozatok (nagydolgozatok) egyikének az eredményét a javítási időszakban lehet javítani.

Társadalomismeret

Ebben az évben végigkísérjük **a modern Európa, illetve a fejlett ipari társadalmak kialakulásának 1914-ig, az első világháború kitöréséig tartó szakaszát**. Részletesen megismerjük azt a **bonyolult feltételrendszert**, amelynek alapján **Európa vált a világgazdaság centrumává**, illetve – a gyarmatosítás következtében – **a Föld irányadó kontinensévé. E kérdéskörhöz illeszkedik az év eleji tanulmányi kirándulás is**. A **falukutatás** keretében egy konkrét településen vizsgáljátok meg, hogy a gazdasági feltételek, az emberi kapcsolatok és szerveződések, a kulturális háttér milyen életlehetőségeket teremt a mai Magyarországon.

A következő készségeket, képességeket szeretnénk a tanév folyamán kialakítani, illetve fejleszteni:

- A korábban tanultak felidézésének és alkalmazni tudásának képessége
- Önálló jegyzetelés; az elhangzottak logikus, az összefüggéseket kiemelő rögzítése
- Az ábrák, képek, egyéb dokumentumok, azaz történelmi források elemzése, a belőlük levonható következtetések önálló megfogalmazása
- Az egyéni kutatómunkához kapcsolódó szövegek értő olvasása; lényegkiemelés; a több helyről összegyűjtött információk elrendezése
- A gazdasági, társadalmi és politikai tényezők összetartozásának megértése.
- A relatív kronologikus érzék kialakítása és fejlesztése: a világ különböző régióiban adott időszakban zajló folyamatok együttes feldolgozásának képessége, összefüggéseik meglátása; az egy-egy korszakban ható világméretű hatások érzékelése és értelmezése

- Az emberiség alapvető egységének; a kultúrák-civilizációk egyenrangúságának tudatosodása
- Biztos tájékozódás a térképen
- A szóbeli kifejezés, előadói stílus tökéletesítése, csiszolása

A tanév tematikája:

A nagy felfedezések kora

- A XIV. századi válság
- A prekolumbián Amerika
- Felfedezőutak
- A spanyol és portugál gyarmatbirodalom
- A prekolumbián Amerika összeomlása

A kora újkori Európa

- Kontinensek kapcsolatrendszere
- A világkereskedelem fejlődése
- Hollandia létrejötte
- Az angol, francia és holland gyarmatosítás
- Az újkori rabszolgaság
- A mezőgazdaság tőkés átalakulása

Török világ Magyarországon

- A Mohácshoz vezető út
- Mohács emlékezete (forrásfeldolgozás)
- Egy ország, két király
- A három részre szakadt ország
- Végvári élet, várháborúk
- A törökök berendezkedése és közigazgatása
- Az erdélyi fejedelemség kiterjedése, népessége; a három nemzet

Abszolutizmus és reformáció

- A rendi állam működése
- A központosítás feltételei
- Az abszolút állam
- A reformáció irányzatai
- Az ellenreformáció
- A reformáció Magyarországon

Az abszolutizmus Nyugat-Európában

- Az abszolutizmus gazdasági háttere
- Az angol nagyhatalom kezdetei
- A Napkirály állama

Pro libertate

- A magyar rendek és a Habsburgok
- Erdély aranykora
- Zrínyi Miklós politikai programja
- A török kiűzése Magyarországról
- A Rákóczi szabadságharc okai, háttere
- A szabadságharc céljai, eredményei
- A szatmári béke

A polgári állam

- Az alkotmányos monarchia kialakulása Angliában
- A felvilágosodás eszméi
- A felvilágosodás legfontosabb alkotói
- Az USA függetlenségi háborúja
- Az USA berendezkedése

Forradalmak kora

- A nagy francia forradalom
- Nagyhatalmak és nagyhatalmi konfliktusok (1815-1848)
- Liberalizmus és nacionalizmus
- A népek tavasza

Magyarország a Habsburg birodalomban

- Az ország újranevesítése
- Mária Terézia és II. József
- A felvilágosult abszolutizmus
- A reformkor fő kérdései
- Széchenyi és Kossuth programja
- Gazdaság és társadalom a reformkorban
- A nemzetiségi kérdés
- Forradalom és szabadságharc

A modern ipari társadalom születése

- A „fekete ország”
- Az ipari forradalom első szakasza
- Az ipari forradalom hatása a társadalomra, életmódra
- Az első iparvárosok
- Ipari forradalom és gyarmatosítás
- Az ipari forradalom második szakasza
- A német egység
- Polgárháború az Egyesült Államokban
- A világ felosztása

- Szövetségi rendszerek 1914 előtt

A modern Magyarország születése

- A kiegyezéshez vezető út
- A kiegyezés tartalma; a dualista állam
- Ipari forradalom Magyarországon
- Budapest világvárossá válik
- A nemzetiségi kérdés
- A dualizmus kori társadalom és életmód

Értékelés:

Negyedévenként egy-két **összefoglaló dolgozatot** íratunk, melyet 1-től 5-ig osztályozunk.

Ha valaki az összefoglaló dolgozat írásakor hiányzik, **pótolhatja**, ha betegségéről szóló orvosi igazolását a szaktanárnak bemutatja.

A negyedévben írt dolgozatok közül egynek az eredményét a javítási időszakban lehet javítani.

Az első negyedévben a falukutatás elvégzése kötelező. A falukutatásra mindenki külön nagy jegyet kap.

Ezen túl a diákok **számos órai és házi feladatot** kapnak. **A feladatok színvonalas megoldásának elengedhetetlen feltétele az igényes füzetvezetés.**

A szaktanárok a **feladatok fontossága, súlya alapján** előre tisztázzák azok **értékelési módját**. Mivel a **felszerelés** segédeszközként meghatározza az órai munka minőségét, **hiánya negatív minősítést** (*mínusz, kisegyes*) vonhat maga után.

A sokféle – csoportos, egyéni, kiselőadás, térképhasználat, röpdolgozat stb. – **feladat megoldása során szerzett pluszokat, mínuszokat, pontokat és kisjegyeket összegezzük.**

A félévi és az év végi eredményt a dolgozatokra szerzett érdemjegyek, **valamint a sokféle egyéb tevékenység értékeléséből** képzett jegy(ek) átlagából határozzuk meg.

Évente egy alkalommal a diákok szóban felelnek. A tananyag egy-egy fejezetéhez, problémájához kapcsolódó témakört kell a többiek számára felvezetniük és **segédeszközök nélkül bemutatniuk 10-15 percen.** **A feleletre kapott jegy a jegyképzés szempontjából azonos szereppel és értékkel bír, mint egy összefoglaló dolgozatra szerzett érdemjegy.**

Társadalomismeret tagozat (emelt szint)

A társadalomismeret tagozat résztvevői heti öt órában az alapfoglalkozáshoz képest részletesebben tanulmányozzák a modern Európa, illetve a fejlett ipari társadalmak kialakulásának 1914-ig, az első világháborúig tartó szakaszát. E kérdéskör tanulmányozásához illeszkedik az év eleji tanulmányi kirándulás is. A falukutatás keretében egy konkrét településen vizsgáljátok meg, hogy a gazdasági feltételek, az emberi kapcsolatok és szerveződések, a kulturális háttér milyen életlehetőségeket teremt a mai Magyarországon.

A tagozat tematikája, követelményrendszere az ún. *emelt szintű történelem érettségi* elvárásaihoz illeszkedik. A magasabb szintű képzés egyrészt azt jelenti, hogy a tagozatosok részletesebben, bővebben foglalkoznak az adott időszakkal. A tematikai (*mennyiségi*) különbségeken túl a kétféle képzés abban is különbözik, hogy a tagozatosoknak a készségeket illetően is összetettebb elvárásoknak kell megfelelniük. A sikeresség feltétele, hogy képesek legyenek történelmi jelenségek önálló értelmezésére, elemzésére. Szükséges, hogy a tanulmányozott jelenségek és az elsajátított információk birtokában képesek legyenek lényegi következtetések megfogalmazására, saját vélemény kialakítására; a térben és időben eltérő jelenségek közötti kapcsolatok, összefüggések észlelésére. Mindebből következik, hogy optimális esetben a tagozaton egy olyan, szakmai értelemben elmélyült műhelymunka zajlik, ahol a tanári irányítást harmonikusan kiegészíti a diákok kezdeményező, kreatív közreműködése, amely mind az egyéni, mind pedig a csoportos tevékenységekben megnyilvánul. A foglalkozáson való sikeres megfelelés feltételei: az órai feldolgozásban való aktív részvétel, az óráról órára történő folyamatos készülés; a korábban tanult anyagrészek automatikus felidézése és alkalmazni tudása; adott esetben a tananyag egyes részeinek vagy a kiegészítő oktatási segédanyagoknak meghatározott szempontok szerinti önálló otthoni feldolgozása, a kapcsolódó szakirodalomban a tájékozódás és kutatás képessége.

Az órai munka és a folyamatos felkészülés a tagozatos tevékenység alapfeltételei. Ennek hiányában az „emelt szint” értelmét veszti. Ezért amennyiben ez a két alkotóelem hiányosnak bizonyul, úgy a szaktanár a tantárgyfelelőssel konzultálva szerződés kötést kezdeményez.

Ha valaki úgy dönt, hogy képességei, készségei, szorgalma, illetve a jövőre vonatkozó tervei alapján túl nagy megterhelést jelent számára az emelt szintű képzés, akkor a 12. évfolyamon alapcsoportban folytathatja tanulmányait.

A tanév tematikája:

A nagy felfedezések kora

- A XIV. századi válság
- A prekolumbián Amerika
- Felfedezőutak
- A spanyol és portugál gyarmatbirodalom

- A prekolumbián Amerika összeomlása

A kora újkori Európa

- Kontinensek kapcsolatrendszere
- A világkereskedelem fejlődése
- Hollandia létrejötte
- Az angol, francia és holland gyarmatosítás
- Az újkori rabszolgaság
- A mezőgazdaság tőkés átalakulása

Török világ Magyarországon

- A Mohácshoz vezető út
- Mohács emlékezete (forrásfeldolgozás)
- Egy ország, két király
- A három részre szakadt ország
- Végvári élet, várháborúk
- A törökök berendezkedése és közigazgatása
- Az erdélyi fejedelemség kiterjedése, népessége; a három nemzet

Abszolutizmus és reformáció

- A rendi állam működése
- Az angol és francia rendiség
- A központosítás feltételei
- Az abszolút állam
- A reformáció irányzatai
- Az ellenreformáció
- A reformáció Magyarországon

Az abszolutizmus Nyugat-Európában

- Az abszolutizmus gazdasági háttere
- A spanyol abszolutizmus fénykora és hanyatlása
- Az angol nagyhatalom kezdetei
- Katolikus-hugenotta vallásháborúk Franciaországban
- Az első Bourbonok
- Napkirály állama

Pro libertate

- Vallási és rendi törekvések a Bocskai szabadságharc idején
- A magyar rendek és a Habsburgok közötti kompromisszum tartalma
- Bethlen Gábor uralkodása Erdélyben
- Az Erdélyi Fejedelemség a harmincéves háborúban
- Zrínyi Miklós politikai programja

- A török kiűzése Magyarországról
- A Rákóczi szabadságharc okai, háttere
- A kuruc állam külpolitikai kapcsolatai
- A szabadságharc céljai, eredményei
- A szatmári béke

A polgári állam

- Az uralkodó és a parlament konfliktusa a Stuartok idején Angliában
- Az angol polgári forradalom
- A dicsőséges forradalom
- Az alkotmányos monarchia működése
- A felvilágosodás eszméi
- A felvilágosodás legfontosabb alkotói
- Az USA függetlenségi háborúja
- Az USA berendezkedése

Forradalmak kora

- A francia abszolutizmus válsága
- A francia felvilágosodás hatása
- A nagy francia forradalom különböző szakaszai
- Bonaparte Napóleon diktatúrája; a császárság
- A napóleoni háborúk
- A bécsi kongresszus; a Szent Szövetség
- Nagyhatalmak és nagyhatalmi konfliktusok (1815-1848)
- Liberalizmus és nacionalizmus
- A népek tavasza

Magyarország a Habsburg birodalomban

- Az ország újranevesítése
- Mária Terézia és II. József
- A felvilágosult abszolutizmus
- A reformkor fő kérdései
- Széchenyi és Kossuth programja
- Gazdaság és társadalom a reformkorban
- A nemzetiségi kérdés
- Az európai forradalmi mozgalmak magyarországi hatása
- Az áprilisi törvények
- A Batthyány-kormány megalakulása, eredményei; kudarca
- A szabadságharc legfontosabb katonai eseményei
- Az orosz beavatkozás nemzetközi háttere

A modern ipari társadalom születése

- A „fekete ország”
- Az ipari forradalom első szakasza
- Az ipari forradalom hatása a társadalomra, életmódra
- Az első iparvárosok
- A munkásmozgalom első formái
- A gyári törvények
- Ipari forradalom és gyarmatosítás
- Az ipari forradalom második szakasza
- A német és olasz egység
- Polgárháború az Egyesült Államokban
- A világ felosztása
- Gyarmatbirodalmak
- Szövetségi rendszerek 1914 előtt

A modern Magyarország születése

- A Bach-korszak; a passzív ellenállás
- A kiegyezés nemzetközi háttere
- A Kossuth-emigráció és a kiegyezés
- A kiegyezés tartalma; a dualista állam
- Ipari forradalom Magyarországon
- Budapest világvárossá válik
- A nemzetiségi kérdés
- A dualizmus kori társadalom és életmód

Értékelés:

A tagozatosok **egy-egy nagyobb anyagrész lezárása után összefoglaló dolgozatot** írnak.

Ha valaki az összefoglaló dolgozat írásakor hiányzik, **pótolhatja**, ha betegségéről szóló orvosi igazolását a szaktanárnak bemutatja és személyesen, illetve a tantárgyfelelős közvetítésével kéri ezt a lehetőséget.

A negyedév során írt nagydolgozatok egyikének eredménye javítható a javítás napján.

Az első negyedévben a falukutatás elvégzése kötelező. A falukutatásra mindenki külön nagy jegyet kap.

Ezen túl a diákok **számos órai és házi feladatot** kapnak. A félévi és év végi **eredményt a sokféle** - csoportos, egyéni, kiselőadás, röpdolgozat, házi dolgozat, gyakorló teszt, forráselemzés stb. - **feladatra szerzett pluszok és kisjegyek összegzése; továbbá a térképhasználat és a füzetvezetés igényessége** is befolyásolja. **Évente legalább egy alkalommal a diákok szóban felelnek. A tananyag egy-egy fejezetéhez, problémájához kapcsolódó témakört** kell a többiek számára felvezetniük és **segédeszközök nélkül bemutatniuk 10-15 percben.**

Matematika

Koordináta-geometria

Megpróbáljuk „szóra bírni” az eddig szótlán képleteket. E kisebb fajta csodához a koordinátarendszert hívjuk segítségül.

Témakörök:

- A koordináta-geometria feladata és segédeszközei
- Vektorok alkalmazása (bázisrendszer felvétele a koordináta-rendszerben)
- Alakzat egyenlete, kör egyenlete
- Egyenes egyenlete
- Alakzatok kölcsönös helyzete
- A kör érintőjének egyenlete
- Különböző témakörökből származó problémák megoldása a koordináta-geometriában tanult módszerek segítségével

Követelmények:

- Geometriai problémák megoldása vektorok, illetve koordinátarendszer segítségével
- A tanultakhoz hasonló speciális ponthalmazok, valamint a kör egyenletének ismerete
- A tanult fogalmak és tételek pontos ismerete
- A kör és egyenes egyenleteinek alkalmazása önálló feladatmegoldáskor
- Különböző ponthalmazok egyenletének megadása, illetve adott egyenlethez a megfelelő ponthalmaz megkeresése
- A koordináta-geometria módszerének alkalmazása különböző feladatok megoldásában.

Hatvány, gyök, logaritmus

A tanév során kiterjesztjük a hatvány eddig ismert fogalmát, új típusú függvényeket ismerünk meg. A hatványozás inverz műveleteivel is foglalkozunk.

Témakörök:

- A hatvány fogalmának kiterjesztése racionális kitevő esetén; a hatványozás azonosságai
- Az n -edik gyök fogalma és azonosságai
- A logaritmus
- Hatványfüggvények, gyökfüggvények, exponenciális- és logaritmusfüggvények
- Exponenciális és logaritmusos egyenletekre vezető gyakorlati feladatok

Követelmények:

- A tanult fogalmak és tételek pontos ismerete
- A tanultakhoz hasonló szintű feladatok megoldása a hatvány, gyök, logaritmus témakörében
- A megismert új függvénytípusok ábrázolása és jellemzése

Trigonometria

A tavaly megkezdett témakör folytatása.

Témakörök

- tetszőleges szög (valós szám) szögfüggvényeinek értelmezése
- szögfüggvények ábrázolása és elemzése, függvény-transzformációk
- egyszerű trigonometrikus egyenletek megoldása
- szinusztétel és koszinusztétel

Követelmények

- fogalmak és tételek pontos ismerete
- elemi szögfüggvények ismerete (grafikonok és jellemzők)
- a szinusztétel és a koszinusztétel alkalmazása (gyakorlati alkalmazások is)
- egyszerű trigonometrikus egyenletek megoldása

Kombinatorika, valószínűségszámítás

- Kombinatorikai feladatok (mintavétel)
- Gráfok alkalmazása problémamegoldás során (kapcsolatok ábrázolása, lehetséges esetek leszámplálása)
- A valószínűségszámítás elemei (szemléletes kapcsolat a relatív gyakorisággal; a valószínűség Laplace-modellje; a binomiális eloszlás megismerése; valószínűség a gyakorlatban: mintavétel)

Értékelés:

A tanév során a számonkérés többféle formában történik. Az előre bejelentett röpdolgozatok 10-25 perc terjedelműek lehetnek, míg a témazáró dolgozatok 45-90 percesek. Az írásbeli munkákon kívül az értékelés részét képezi az órai munka (csoportos és egyéni), az otthoni munka, külön kapott vagy vállalt feladatok elvégzése (pl. kiselőadás megtartása), az órai munkához szükséges felszerelések megléte (füzet, könyv, számológép, egyéb eszközök). Az értékelés súlyozott osztályzatokkal történik. A röpdolgozatok és az órai, otthoni, egyéb munkák súlya *egy*, a témazáró dolgozaté *három*. A röpdolgozatokkal, témazáró dolgozatokkal elért osztályzatok súlya az értékelésben legalább 50% és legfeljebb 90%. Az év végi osztályzatot a tanév során elért osztályzatok súlyozott átlaga alapján állapítja meg a tanár. A kerekítés során „0,5-ig” lefelé kerekít, „0,5-0,7-ig” a tanár mérlegeli a felfelé vagy lefelé kerekítést, „0,7-től” felfelé kerekít.

Matematika tagozat 1. (emelt szint)

(heti 6 óra)

A tanévet az algebra ismétlésével kezdjük, majd a kombinatorika alapfeladataival foglalkozunk.

Témakörök:

- Ismétlés
- A kombinatorika alapfeladatai
- A binomiális tétel

Követelmények:

- Az ismételt feladattípusok önálló megoldása
- A kombinatorikai képletek ismerete és bizonyítása
- Kombinatorikus problémák önálló megoldása
- A binomiális tétel ismerete és alkalmazása

A középiskolás trigonometria anyag teljes kifejtése, új típusú függvények megismerése, az egyenletekkel kapcsolatos ismeretek bővítése további fontos feladat ebben a tanévben.

Témakörök:

- Két vektor skaláris szorzata
- A háromszögekkel kapcsolatos tételek: cosinustétel, a háromszög területe, sinustétel ismétlése, a háromszög köré írható kör sugara
- Addíciós tételek
- Trigonometrikus függvények és egyenletek

Követelmények:

- A tanult fogalmak és tételek pontos ismerete
- A bizonyítások megtanulása
- A tanult trigonometria anyag alapos ismerete elméleti és gyakorlati téren. Ennek bemutatása különböző típusú és nehézségi fokú feladatok önálló megoldásában.

Ebben az évben elkezdődik a hatvány-gyök logaritmus témakör tárgyalása. A hatványozás inverz műveleteivel is foglalkozunk, megismerkedünk a logaritmus-sal; majd a sorozatok vizsgálatával folytatjuk. A gyakorlatban legtöbbször előforduló eseteket tárgyaljuk részletesebben, megtanulunk pénzt befektetni és törleszteni különböző feltételek mellett (pénzt nem, csak elméleti ismereteket adunk!). A teljes indukció, mint egy újabb bizonyítási módszer jelenik meg. Megismerkedünk a matematikai analízis néhány vizsgálati módszerével.

Témakörök:

- A hatványfogalom kiterjesztése
- Az n -edik gyök fogalma és azonosságai
- A logaritmus
- Hatványfüggvények, gyökfüggvények, exponenciális- és logaritmusfüggvények
- Exponenciális és logaritmusos egyenletek
- Számsorozatok jellemzése (korlátosság, monotonitás, konvergencia)
- A számtani és mértani közép fogalma, kapcsolatok
- A számtani sorozat
- A mértani sorozatok
- Végtelen mértani sor
- Rekurzív képlettel megadott sorozatok
- Kamatszámítási feladatok
- Teljes indukció
- Sorozatok határértéke

Követelmények:

- A hatványozás, a négyzetgyökvonás és a logaritmus azonosságainak bizonyítása
- A hatványozással kapcsolatos feladatok önálló megoldása
- A tanultakhoz hasonló szintű feladatok megoldása
- A megismert új függvénytípusok ábrázolása és jellemzése
- A megismert tételek és bizonyításuk pontos megtanulása
- Számtani és mértani sorozatokkal kapcsolatos problémák önálló megoldása
- Kamatszámítással kapcsolatos feladatok önálló megoldása

A tanév során megpróbáljuk „szóra bírni” az eddig szóltan képleteket. E kisebb fajta csodához a koordinátarendszert hívjuk segítségül.

Témakörök:

- A koordináta-geometria feladata és segédeszközei
- A vektorok alkalmazása
- Alakzat egyenlete, kör és körlap egyenlete
- A parabola egyenlete
- Az egyenes egyenlete
- Alakzatok kölcsönös helyzete
- A kör érintőjének egyenlete
- Különböző témakörökből származó problémák megoldása a koordináta-geometriában tanult módszerek segítségével

Követelmények:

- A tanult tételek és definíciók pontos ismerete
- Geometriai problémák megoldása vektorok, illetve koordináta-rendszer segítségével
- A kör, parabola és egyenes egyenleteinek alkalmazása önálló feladatmegoldás során
- Különböző pontthalmazok egyenletének megadása, illetve adott egyenlethez a megfelelő pontthalmaz megkeresése
- A koordináta-geometria módszerének alkalmazása különböző feladatok megoldásában

Értékelés:

A tanév során a számonkérés többféle formában történik. Az előre bejelentett röpdolgozatok 10-25 perc terjedelműek lehetnek, míg a témazáró dolgozatok 45-90 percesek. Az írásbeli munkákon kívül az értékelés részét képezi az órai munka (csoportos és egyéni), az otthoni munka, külön kapott vagy vállalt feladatok elvégzése (pl. kiselőadás megtartása), az órai munkához szükséges felszerelések megléte (füzet, könyv, számológép, egyéb eszközök). Az értékelés súlyozott osztályzatokkal történik. A röpdolgozatok és az órai, otthoni, egyéb munkák súlya *egy*, a témazáró dolgozaté *három*, a duplaórás dolgozaté *öt*. A röpdolgozatokkal, témazáró dolgozatokkal elért osztályzatok súlya az értékelésben legalább 50% és legfeljebb 90%. Az év végi osztályzatot a tanév során elért osztályzatok súlyozott átlaga alapján állapítja meg a tanár. A kerekítés során „0,5-ig” lefelé kerekít, „0,5-0,7-ig” a tanár mérlegeli a felfelé vagy lefelé kerekítést, „0,7-től” felfelé kerekít.

Matematika tagozat 2.

A tagozat "kötelező" tananyaga megegyezik a középszintű érettségire felkészítő évfolyamok tananyagával, de több gyakorlást, hosszabb megértési időt tesz lehetővé a magasabb óraszám (heti 4+2 óra). A csoport érdeklődésétől függően akár magasabb szinten is, vagy többet (mást is) lehet tanulni a "többlet" óraszámában.

Értékelés:

A tanév során a számonkérés többféle formában történik. Az előre bejelentett röpdolgozatok 10-25 perc terjedelműek lehetnek, míg a témazáró dolgozatok 45-90 percesek. Az írásbeli munkákon kívül az értékelés részét képezi az órai munka (csoportos és egyéni), az otthoni munka, külön kapott vagy vállalt feladatok elvégzése (pl. kiselőadás megtartása), az órai munkához szükséges felszerelések megléte (füzet, könyv, számológép, egyéb eszközök). Az értékelés súlyozott osztályzatokkal történik. A röpdolgozatok és az órai, otthoni, egyéb munkák súlya *egy*, a témazáró dolgozaté *három*, a duplaórás dolgozaté *öt*. A röpdolgozatokkal, témazáró

dolgozatokkal elért osztályzatok súlya az értékelésben legalább 50%, de legfeljebb 90%. Az év végi osztályzatot a tanév során elért osztályzatok súlyozott átlaga alapján állapítja meg a tanár. A kerekítés során „0,5-ig” lefelé kerekít, „0,5-0,7-ig” a tanár mérlegeli a felfelé vagy lefelé kerekítést, „0,7-től” felfelé kerekít.

Természetismeret

A korábbi tanulmányok megfelelő alapokat teremtettek arra, hogy a természet egységét más oldalról, a keletkezés és fejlődés szempontjából vizsgáljuk. A kulcszó tehát az evolúció. A világegyetem keletkezését többféle filozófiai, történeti megközelítésben írjuk le, de középpontba az anyagelvű magyarázatokat állítjuk. Ebben a témakörben szerepelnek a leíró csillagászat ismeretei is. A feltételek kialakulásával megjelenik az élet, ebben kulcsszerep jut a nukleinsavaknak és a fehérjéknek. Ezeket a makromolekulákat a genetika oldaláról elemezzük. Az öröklődés az egyed szintjén is meghatározza a szülők és utódaik tulajdonságait. Az élő Föld milliárd éves története izgalmas utazás a múltba. A történet jelenideje az emberi faj uralkodásának kora. Hogyan vált ki az állatvilágból és mit jelent kétélű fegyvere, az értelem?

Elsajátítandó témakörök, fogalmak:

A világegyetem keletkezése és fejlődése

- A csillagászat eredete, kialakulása és fejlődése
- Az univerzum modern keletkezési modelljei
- Elektromágneses hullámok
- Csillagrendszerek, galaxisok
- A csillagok jellemzői
- A Naprendszer keletkezése
- A Naprendszer bolygói
- Üstökösök, meteorok
- Idegen bolygórendszerek
- Életlehetőségek a világegyetemben

Az élet kémiája

- Energia és élet
- Információ és élet
- Fehérjék
- Nukleinsavak
- Biológiai információs rendszer
- A DNS megkettőződése
- Az m-RNS elkészítése
- A fehérjék szintézise
- Biotechnológia, géntechnológia

Az evolúció genetikai alapjai. Az élővilág fejlődéstörténete és rendszerezése

- Öröklődés és evolúció
- A minőségi és mennyiségi jellegek öröklődése
- Evolúció a populáció szintjén
- A genetikai egyensúly
- Fajok keletkezése
- Az emberi faj kialakulása

A tanév során minden diáknak választani kell egy projekt munkát, illetve írnia kell egy házi dolgozatot vagy tartania kell egy kiselőadást. A diákok a projektet csoportmunkában dolgozzák ki és arról a többiek számára prezentációt tartanak. A kiselőadást a szaktanárral egyeztetett tárgykör és szempontrendszer alapján kell kidolgozni és bemutatni. Az elkészített házi dolgozatot meg kell védeni: azaz szóban a többiekkel meg kell ismertetni és érdemben válaszolni kell a felmerülő kérdésekre.

Az értékelésben az alábbi részterületek jelennek meg:

1. (a) Ismeretek: alaptények, fogalmak
 (b) Megértés: a fontosabb elméletek, gondolatok
 (c) Alkalmazás: az új és a hétköznapi jelenségek magyarázata, problémák megoldása,
 (d) Gyakorlati kivitelezés
2. Kommunikáció: szóban, rajzban és írásban
3. Kutatás és felfedezés: gyakorlatban és adatokból, önálló tervezés
4. Hatékony együttműködés
5. A tudományos ismeretek közösségi alkalmazásának készsége

Értékelés:

Egy félév során három szempont szerint értékelünk:

1. Órai munka (*csoportmunka, kiselőadás, munkalap, füzet stb.*)
2. Dolgozat (*nagydolgozat és/vagy röpdolgozat*)
3. Tanórán kívüli tevékenységek (*házi dolgozat, projektorientált tevékenységek, kutatómunka, házi feladat stb.*)

Gazdasági ismeretek

A gazdasági ismeretek tizenkettedik évfolyamon a vállalkozások működésével foglalkozik. Megismerkedtek a vállalkozás fogalmával, csoportosításával. Látni fogjátok, hogy hogyan befolyásolja a vállalkozások működését a környezete, többek között az adózási rendszer. Elgondolkodhattok rajta, hogy inkább az alkalmazotti vagy a vállalkozói lét áll közelebb a személyiségetekhez. Elkezdhetitek a felkészülést a munkaerőpiaci megmérettetésre. Megismerkedtek a vállalkozások lehetséges szervezeti felépítésével, a legfontosabb reál- és információs folyamatokkal.

Célok:

- Az általános műveltség részét képező üzleti ismeretek megszerzése
- Vállalkozói szemlélet kialakítása, amelyre szükségetek van ahhoz, hogy piacképes munkaerővé váljatok, és alkalmazkodni tudjatok a változó körülményekhez.
- Az írásbeli és szóbeli kommunikációs készség fejlesztése
- Az önállóság, kreativitás fejlesztése
- Adózási, szervezési, tervezési, marketing alapismeretek elsajátíttatása, felkészülés állásinterjúkra.

A tananyag moduljai:

- Vállalat és környezete
- Adózási ismeretek
- Folyamatok, szervezeti felépítés, vezetés
- Humán erőforrás gazdálkodás
- Marketing
- Üzleti tervezés

Vállalkozás és környezete

- Gazdálkodó szervezetek
- A vállalkozások és a nonprofit szervezetek közötti különbség
- A vállalkozások fő ismérvei (profitérdekeltség, kockázat, innováció)
- Kis-, közép-, nagy- és multinacionális vállalatok
- A vállalkozások ágazati sajátosságai
- Vállalkozási formák, az egyes formák előnyei, hátrányai
- Vállalkozások alapításának lépései
- Franchise rendszerek
- A vállalkozás környezete
- Szállítók, vevők, versenytársak és társadalmi, természeti, valamint technikai környezet
- A bankok és a vállalkozások kapcsolatai

A tananyag feldolgozásának módszerei:

A tananyag fogalmait konkrét vállalatokról, nonprofit szervezetekről szóló cikkek, esettanulmányok megismerésének segítségével tesszük életszerűvé.

Adózási ismeretek

A szabályozó és az adóztató állam

- Adózási alapfogalmak: adó, bevallás, adókedvezmény, adómentesség, önadózás
- Személyi jövedelemadó, általános forgalmi adó, nyereségadó
- Bérezési formák, adók, járulékok számítása

A tananyag feldolgozásának módszerei:

A gazdasági törvényekből kiselőadások lesznek, természetesen - ha szükséges - tanári segítséggel.

A gépteremben tartott órákon az APEH honlapján olvasható törvényekből, esetleírásokból kiválasztják és tanári segédlettel feldolgozzák a jogszabályokkal kapcsolatos legfontosabb ismereteket.

Az Excel tábla segítségével megismerkedtek a személyi jövedelemadó és a különböző járulékok számításával.

- Számított mutatók és diagramok értelmezése, diagramok készítése számítógéppel
- Piktogramok, grafikonok készítésének szabályai

Szervezeti felépítés, vezetői feladatok és vezetési stílusok

- Reál- és információs folyamatok és kapcsolódásuk
- Szervezeti formák (funkcionális, divizionális, mátrix) és azok előnyei, hátrányai
- A menedzser és a vállalkozó közti különbségek
- Vezetői feladatok: stratégia megalkotása, erőforrás allokáció, közvetlen munkatársak kiválasztása, beosztottak munkájának értékelése, ösztönzés
- Autokratikus, demokratikus, valamint feladatra koncentráló és emberekre koncentráló vezetői stílusok

A tananyag feldolgozásának módszerei:

A szervezeti formákat újságcikkek segítségével dolgozzuk fel.

Vállalkozó diákok interjúkat készítenek vezetőkkel, a CD illetve DVD felvételeket közösen elemezzük.

Humánerőforrás gazdálkodás

- Az emberi erőforrás jelentősége a vállalkozások életében
- Vállalaton belüli munkaerőmozgás: átcsoportosítás, előléptetés, visszaminősítés
- Új dolgozók felvétele: munkaerő toborzása, álláshirdetés, fejevadász cégek és munkaerőközvetítők
- A munkaviszony megszüntetésének formái (elbocsátás, áthelyezés, közös megegyezés)
- Európai típusú szakmai önéletrajz készítése
- A munkaszerződés, kollektív szerződés, szervezeti és működési szabályzat, a Munka Törvénykönyve
- A dolgozók teljesítményének mérése, visszajelzések az alkalmazottak számára
- Bérrendszerek és más javadalmazási formák
- A dolgozók továbbképzésének megszervezése

A tananyag feldolgozásának módszerei:

A napilapokban és a HVG-ben megjelent álláskereső és álláskínáló hirdetések alapján közösen végiggondoljuk a munkaerő kiválasztásának szempontjait, eldöntjük, hogy hol hirdetünk, milyen szempontokat kell figyelembe venni a hirdetések megfogalmazásánál, elhelyezésénél. A hirdetés szövegét ti készítitek el. Mindenki megírja egy képzelt személy szakmai önéletrajzát, majd megbeszéljük. Eljátsszuk a felvételi beszélgetést.

A munkaszerződés tanításakor felhasználjuk a Jogtárban lévő mintákat.

Marketing

- Marketing szemlélet és marketing stratégia
- Marketingkörnyezet
- Elsődleges és másodlagos információk
- Piackutatási módszerek, kérdőívek készítése, feldolgozása
- Piaci szegmentáció, célpiac meghatározása, termékpozicionálás
- A marketing-mix elemei
- Termékválaszték, márkanev, csomagolás, termék életgörbe szakaszai, termékszerkezet mátrix
- Az árképzés módszerei, árképzés során figyelembe vett tényezők, árengedmények
- Fedezeti pont számítása
- Értékesítési csatornák
- A reklám szerepe, reklám költségvetésének meghatározása, különböző reklámhordozók megismerése, összehasonlítása, reklámok ütemezése
- Sajtókapcsolatok, PR tevékenység
- Személyes eladás, direkt mail

- Eladásösztönzés

A tananyag feldolgozásának módszerei:

Piackutatást végzünk, reklámfilmeket elemzünk. Reklámfilm forgatókönyvet készítünk. A BIVÁK-ban dolgozó vállalkozókat kérdezzük meg arról, hogy ők hogyan ismertetik meg a termékeiket, tevékenységüket a külvilággal, milyen módszereket használnak versenyhelyzetük javítására.

Az üzleti terv

- Piaci rések, az üzleti ötletek megtalálásának jelentősége, módszerei
- Az üzleti terv készítésének lehetséges céljai, a különböző céloknak megfelelő üzleti tervek közti eltérések
- Az üzleti terv fejezetei
- Az üzleti terv megvalósításának ellenőrzése

A tananyag feldolgozásának módszerei:

Esettanulmányként feldolgozzuk a BIVÁK vállalkozóinak üzleti tervét. Megvizsgáljuk, hogy az induláskor elkészített tervtől eltértek-e, s ha igen, mennyire és miért.

Értékelés:

A munkacsoport értékelési rendszere a folyamatos munkára és számonkérésre épít, de emellett értékeli az otthoni teljesítményt, gyűjtőmunkát, kiselőadást is.

- Az egyes témakörök lezárásakor dolgozatokat íratunk, amelyeket az elért pontszám alapján jeggyel értékelünk. **A dolgozat** az adott témakörtől, az órán elhangzottaktól, a tananyag mélységétől, a tanulás folyamatosságának igényétől függően lehet nagy- vagy röpdolgozat. Egy témazáró dolgozatot (maximum 2 tárgyból) lehet javítani a javításra kijelölt napokon.
- A nagydolgozatok pótlására – indokolt hiányzás esetén – a munkacsoport által előre kijelölt időben kerül sor. Igazolatlan vagy nem indokolt hiányzás esetén a nagydolgozat érdemjegye elégtelen.
- Az értékelés másik fontos területe a **projektmunka, amelyet a különböző, előre rögzített fázisokban (vázlat, nyersvázlat) jegyekkel értékelünk.**
- Az értékelés harmadik területe: az **órán teljesítendő feladatok, szóbeli feleletek, órai munka, füzetvezetés, a felszerelés megléte vagy hiánya; az otthoni felkészülést igénylő tevékenységek: például a házi feladatok, kiselőadások, bónusz munkák...** stb. Célunk, hogy minden tanuló minél több kiselőadást tartson, házi dolgozatot készítsen, aktívan vegyen részt a tanórákon, vezesse a füzetét. A felsoroltakat negyedévente egy érdemjeggyel honoráljuk.
- A dolgozatok, órai munkák osztályzatát a százalékos teljesítmény alapján az alábbi táblázat szerint alakítjuk ki:

86-100%	=	5
71-85%	=	4
56-70%	=	3
41-55%	=	2
0-40%	=	1

A projekt munka követelményei

Az idei tanévben mindenkinek el kell készíteni egy dolgozatot a megadott vállalkozási ismeretek témakörök valamelyikéből. A gazdasági ismeretekből érettségizők számára ez lehet majd a nyerspéldánya a következő évi érettségi dolgozatnak. Lehetőség van arra is, hogy más, választott témakörökből készüljön a dolgozat, amennyiben nem ez lesz a választott érettségi tárgy, de ebben az esetben ezt el kell fogadtatni a közgazdasági munkacsoporttal.

A projekt munka készítésével kapcsolatos követelmények:

http://www.oh.gov.hu/letolt/okev/doc/ketszintu_ereztsegi_2009okt/gazdism_projekt_ajanlott_menete_2009okt.pdf

A dolgozat alaki követelményei:

Minimum 7 gépelt oldal (1,5-s sortávolság, 12-es betűméret), olyan betűtípussal, ahol magyar ékezetek megjelennek, például H-Times New Roman. A 7 oldal mellékletek, ábrák nélkül értendő.

Tagolt íráskép.

Előlap, amely tartalmazza a dolgozat témáját, készítőjének nevét, az elkészítés időpontját és az iskola nevét.

Irodalomjegyzék (amely tartalmazza a forrásmunkákat, a hivatkozási számmal, a mű szerzőjének nevét, a forrásmű megjelenésének időpontját, a kiadót, azokat az oldalszámokat, amelyekből az idézet származik). Például: 3. Kónya Judit: Banküzemeltetési ismeretek KJK. 1994. 39-42 oldal. (Ahol a 3. A hivatkozási szám, amely arra szolgál, hogy ha a fent említett műből való az idézet, az idézet mellett nem kell mindig újra kiírni a szerző nevét stb., elég a 3-as számot szerepeltetni az idézet mellett.)

Ha a dolgozat formai szempontból nem felel meg, az pontlevonással jár.

A dolgozat tartalmi követelményei:

A dolgozat témája csak olyan lehet, ami senkinek sem sérti az ízlését.

A dolgozat megírásánál mindenképpen fel kell használni:

- a témában a gazdasági ismeretek órákon tanultakat
- a saját kutatásaid eredményét
- a választott szakirodalmakat, amelyről forráslistát kérünk.

Törekedni kell a tömör, világos fogalmazásra, ügyelve a nyelvhelyességre!

A dolgozatban természetesen szerepelhetnek idézetek különböző szerzőktől, ezeket mint forrásmunkákat a fent jelzett módon jelölni kell.

Az a munka számít értékesebbnek, amely saját ötleteket, meglátásokat, fejtegetéseket is tartalmaz.

A dolgozat megírásának határidői:

2010. február

- A dolgozat **vázlatának** leadása a felhasznált szakirodalom feltüntetésével. A leadott vázlatot ki kell egészíteni azoknak a kérdéseknek a listájával, amelyek megválaszolása szükséges a dolgozat megírásához.

2010. május

- A dolgozat leadása, Legalább 7 oldal terjedelmű legyen, amennyiben ez képezi a következő évi érettségi projektmunka nyerspéldányát, csak az apróbb hibák javítása, esetleges apróbb hiányosságok pótlása válassza el a végleges változattól. A munka tartalmazza az esetleges mellékleteket, ábrákat, grafikonokat is, valamint a forrásmunkák megjelölését.

Projektmunka témakörök:

http://www.oh.gov.hu/letolt/okev/doc/ketszintu_ereztsegi_2009okt/gazdism_projekttemak_2009okt.pdf

Gazdasági ismeretek tagozat (emelt szint)

A Politechnikumban a korábbi tanulmányaid során egyrészt a diákvállalkozási program kapcsán találkozhattál a közgazdaságtannal, másrészt 11. évfolyamon már ismerkedtél a háztartás, mint a piacgazdaság egyik kulcsszereplőjének a döntéseivel. Bizonyára kedvet kaptál ennek a tudományterületnek a tanulmányozására, hogy emelt óraszámban válaszd a tárgy tanulását. A másik döntő motivációd az lehet, hogy valamilyen szakirányú – tehát közgazdasági – felsőoktatási intézménybe kívánsz jelentkezni, támogatjuk döntésed.

A tanév során lehetőség lesz alaposabban megismerkedni azokkal a gazdasági jelenségekkel, fogalmakkal, összefüggésekkel, amelyekkel nap, mint nap találkozol. Közösén megpróbáljuk e gazdasági folyamatokat felismerni, értelmezni és értékelni.

A megszerzett ismeretek rendezéséhez, az összefüggések felismeréséhez segítségünkre lesz a közgazdasági tudományok egy viszonylag szigorú elméleti rendszere. E rendszer a *mikroökonómia*, amely a háztartás és a vállalat – vagyis a gazdaság mikroszintjének – gazdasági döntéseivel foglalkozó tudomány. (Folytatása a *makroökonómia* tudománya, amely a nemzeti, illetve nemzetközi szintű gazdasági döntésekkel foglalkozik, de erre csak a közvetkező tanévben kerül sor.)

Az elméleti gazdaságtan mellett megjelenik majd az **üzleti gazdaságtan** is igazodva az emelt szintű követelmények logikájához és struktúrájához. Az üzleti gazdaságtan moduljaiból kerülnek ki döntő módon a projekt munka választható témái.

A mikroökonómia keretében megismerkedünk a gazdaság két kulcsszereplőjével, a fogyasztóval és a termelővel, az ő viselkedésükkel, döntéseikkel és a működésüket befolyásoló környezettel (például az állam bizonyos intézkedéseivel.) A háztartás döntéseiről már sokat tudsz, de új elemeket is fogunk tanulni, mert az emelt szintű érettségire való felkészülés, sok esetben több ismeretanyagot, és más módszertant feltételez.

Az emelt szintű érettségi követelményeket részletesen lásd: POS-TA/Gazdismerettsegi.

Az emelt szintű érettségire készülés elmélyült munkát kíván, sok számítási (és geometriai) feladatot oldunk meg, nagy jelentősége lesz a definíciók és összefüggések alapos elsajátításának. A mikroökonómia viszonylag zárt rendszer, sok feltételezéssel és rögzített törvényszerűségekkel, ez azonban nem zárja ki az önálló gondolkodás, problémafelvetés igényét, a napi gazdasági események, jelenségek nyomon követését, értékelését, vagy egy-egy anyagrész kapcsán a gazdaságtörténeti vonatkozások vizsgálatát.

Értékelés:

- A munkacsoport értékelési rendszere a folyamatos munkára és számonkérésre épít, de emellett értékeli az otthoni teljesítményt, gyűjtőmunkát, kiselőadást is.
- Az egyes témakörök lezárásakor dolgozatokat íratunk, amelyeket az elért pontszám alapján jeggyel értékelünk. **A dolgozat** az adott témakörtől, az órán elhangzottaktól, a tananyag mélységétől, a tanulás folyamatosságának igényétől függően lehet nagy- vagy röpdolgozat. Egy témazáró dolgozatot (maximum 2 tárgyból) lehet javítani a javításra kijelölt napokon.
 - A nagydolgozatok pótlására – indokolt hiányzás esetén – a munkacsoport által előre kijelölt időben kerül sor. Igazolatlan vagy nem indokolt hiányzás esetén a nagydolgozat érdemjegye elégtelen.
 - Az értékelés másik fontos területe a **projektmunka, amelyet a különböző, előre rögzített fázisokban (vázlat, nyersvázlat) jegyekkel értékelünk.**
 - Az értékelés harmadik területe: az **órán teljesítendő feladatok, szóbeli feleletek, órai munka, füzetvezetés, a felszerelés megléte vagy hiánya; az otthoni felkészülést igénylő tevékenységek: például a házi feladatok, kiselőadások, bónusz munkák...** stb. Célunk, hogy minden tanuló minél több kiselőadást tartson, házi dolgozatot készítsen, aktívan vegyen részt a tanórákon, vezesse a füzetét. A felsoroltakat negyedévente egy érdemjeggyel honoráljuk.
 - A dolgozatok, órai munkák osztályzatát a százalékos teljesítmény alapján az alábbi táblázat szerint alakítjuk ki:

86-100%	=	5
71-85%	=	4
56-70%	=	3
41-55%	=	2
0-40%	=	1

A projekt munka követelményei

Az idei tanévben mindenkinek el kell készíteni egy dolgozatot a megadott vállalkozási ismeretek témakörök valamelyikéből. A gazdasági ismeretekből érettségizők számára ez lehet majd a nyerspéldánya a következő évi érettségi dolgozatnak. Lehetőség van arra is, hogy más, választott témakörökből készüljön a dolgozat, amennyiben nem ez lesz a választott érettségi tárgy, de ebben az esetben ezt el kell fogadtatni a közgazdasági munkacsoporttal.

A projekt munka készítésével kapcsolatos követelmények:

<http://www.om.hu/main.php?folderID=266&articleID=4158&ctag=articlelist&iid=1#1>

vagy POSTA\GAZDISMERETTSEGI

A dolgozat alaki követelményei:

Minimum 7 gépelt oldal (1,5-s sortávolság, 12-es betűméret), olyan betűtípussal, ahol magyar ékezetek megjelennek, például H-Times New Roman. A 7 oldal mellékletek, ábrák nélkül értendő.

Tagolt íráskép.

Előlap, amely tartalmazza a dolgozat témáját, készítőjének nevét, az elkészítés időpontját és az iskola nevét.

Irodalomjegyzék (amely tartalmazza a forrásmunkákat, a hivatkozási számmal, a mű szerzőjének nevét, a forrásmű megjelenésének időpontját, a kiadót, azokat az oldalszámokat, amelyekből az idézet származik). Például: 3. Kónya Judit: Banküzemeltetési ismeretek KJK. 1994. 39-42 oldal. (Ahol a 3. A hivatkozási szám, amely arra szolgál, hogy ha a fent említett műből való az idézet, az idézet mellett nem kell mindig újra kiírni a szerző nevét stb., elég a 3-as számot szerepeltetni az idézet mellett.)

Ha a dolgozat formai szempontból nem felel meg, az pontlevonással jár.

A dolgozat tartalmi követelményei:

A dolgozat témája csak olyan lehet, ami senkinek sem sérti az ízlését.

A dolgozat megírásánál mindenképpen fel kell használni:

- a témában a gazdasági ismeretek órákon tanultakat
- a saját kutatásaid eredményét
- a választott szakirodalmakat, amelyről forráslistát kérünk.

Törekedni kell a tömör, világos fogalmazásra, ügyelve a nyelvhelyességre!

A dolgozatban természetesen szerepelhetnek idézetek különböző szerzőktől, ezeket mint forrásmunkákat a fent jelzett módon jelölni kell.

Az a munka számít értékesebbnek, amely saját ötleteket, meglátásokat, fejtegetéseket is tartalmaz.

A dolgozat megírásának határidői:

2010. február

- A dolgozat **vázlatának** leadása a felhasznált szakirodalom feltüntetésével. A leadott vázlatot ki kell egészíteni azoknak a kérdéseknek a listájával, amelyek megválaszolása szükséges a dolgozat megírásához.

2010. május

- A dolgozat leadása, Legalább 7 oldal terjedelmű legyen, amennyiben ez képezi a következő évi érettségi projektmunka nyerspéldányát, csak az apróbb hibák javítása, esetleges apróbb hiányosságok pótlása válassza el a végleges változattól. A munka tartalmazza az esetleges mellékleteket, ábrákat, grafikonokat is, valamint a forrásmunkák megjelölését.

Projektmunka témakörök:

http://www.om.hu/letolt/okev/doc/ketszintu_erettsegi_2005_2006/proj_temakor.pdf

POSTA\GAZDISMERETTSEGI

Testkultúra

Követelmények:

A többi tantárgyblokk anyagának elsajátítását – végső esetben – az érdemjegyekkel való értékelés próbálja biztosítani. A testkultúra esetében a számonkérés eme formája nem létezik, így feltétlenül érdemben kell „találkoznod” a tananyagokkal a tanórán.

Ennek megfelelően a diákokkal szembeni legfőbb kívánalmunk: a testkultúraórákon érdeklődően, együttműködően, a tanuláshoz szükséges odafigyeléssel vegenek részt.

Természetesen a testkultúra tantárgyblokknak is vannak évekre, időszakokra bontott követelményei. A követelmény az, hogy mindenki saját adottságaival, képességeivel élve minél többet fejlődjön. A folyamat elvárt eredménye azonban nem csupán egy-egy testgyakorlati forma ismereteinek valamilyen szintű birtoklása, hanem egy talán kevésbé megfogható, de jóval tágabb értelemben vett tudás, amely számodra segítséget ad az egészségesebb, magasabb színvonalú életvezetéshez diák- és felnőttkorban egyaránt. Ehhez minél több sportot, mozgást kell megismerned, így képes leszel választani azok közül egyet vagy többet, amely(ek) életmódod, életviteled részévé válhat(nak). Ez a politechnikumi testkultúra oktatás legfőbb célja.

A testgyakorlati formák nagy többségénél a tevékenység eredménye vagy mérhető (úszás, atlétika stb.), vagy legalábbis szembetűnő (sikerült a csel?, jó volt az átadás?, jó volt a kosárra dobás?, sikerült a fejjállás? stb.). Amennyiben ezen kívül számszerűen értékelnénk a teljesítményeket, akkor vagy egyszerű átváltást végeznénk el (pl. távolugrás: 4-től 5 méterig = négyes, 5 méter felett = ötös; te jól tudsz kosarazni, tehát ötöst kapsz, te kevésbé jól, tehát hármast stb.); vagy mondhatnánk azt is – a részvételi aktivitást figyelembe véve –, hogy aki nagyon szorgalmas, tehát pillanatnyi és majdani egészséges életmódja, edzettsége érdekében sokat tett, az ötös; továbbá természetesen kombinálhatnánk a teljesítmények és az igyekezet értékelését.

Az osztályzatokkal való értékeléssel a tantárgy lényegét próbálnánk meg leegyszerűsíteni, átváltani számokra, megfosztanánk a testnevelést a benne rejlő természetes adottságoktól, elvonnánk azt a lehetőséget, hogy a testkultúra sajátosságait érzékeljed, és a megfigyelésekre alapozható fontos következtetéseket önállóan megfogalmazd, megértsd.

Ennek értelmében tehát osztályozás testnevelésből nincs, az értékelés egyéb, a tantárgy jellegéhez jól illeszkedő formáit (szóbeli értékelés, felmérések, versenyek, házi bajnokságok, iskolacsúcsok, faliújságok, pontversenyek stb.) fogjuk használni.

Félévkor és év végén a diákok munkáját és teljesítményét részletes szöveges értékelésben minősítjük.

A fakultáció rendszere

Ebben az időszakban következik az alapok hagyományosan értendő megtanulása, megszilárdítása, „elmélyülés” a választott sportágban, a fakultációs választás szabályai szerint.

A testkultúra órák szervezeti keretei

- *Igazolás*

Hiányozni lehet: orvosi igazolással vagy írásbeli indoklást is tartalmazó szülői kérelemmel.

Mindig az adott órára, rendkívüli esetben legkésőbb a következő testkultúra-órára kell hozni az igazolást.

Teljes felmentést orvosi vagy szülői javaslatra is csak indokolt esetben adhat a testkultúratanár. (Amikor semmit, tehát a kötelező anyag helyett mást sem tud csinálni a diák, pl. futás helyett erősíteni sem képes.) Ennek értelmében a kérelem mellé a felszerelést célszerű elhozni, hiszen nem biztos, hogy megkaphatja a tanuló a teljes felmentést. Az orvosi igazolást a szülővel láttamoztatni kell.

Ha a szabályos felmentés határidőre nem érkezik be, az igazolatlan órát eredményezhet. A felmentetteknek az óra helyszínén kell tartózkodniuk.

- *Felszerelés*

A testkultúra órán átöltözve, sportfelszerelésben lehet részt venni. Ha felszerelésed negyedévente egy alkalomnál többször hiányzik, az fegyelmi ügynek számít.

- *A testkultúra óra időtartama*

Az óra csengetéstől csengetésig tart. Az óra kezdetére átöltözve az adott helyszínen kell lenni.

Fakultációk a természettudományos tantárgyakból

(Biológia, fizika és kémia)

A biológia, fizika és kémia fakultáció a közép-, illetve emelt szintű érettségire készít fel – a csoport többségének igényéhez mérten. (Akik az emelt szintű érettségi mellett döntenek, plusz feladatokat is kapnak.) Természetesen azok is megtalálják számításaikat, akik biológiából vagy kémiából nem óhajtanak érettségizni, hanem csak mélyebben érdeklődnek a természettudományos tantárgyak iránt.

A fakultáción jóval több a tényanyag, mint természetismeret órán, és a mélyebb összefüggések feltárására is törekszünk.

Fontos cél, hogy a kimeneti követelményeknek (érettségi) a fakultáción résztvevő diákok megfeleljenek, így rengeteg tesztet, szöveges és problémamegoldó feladatot végzünk, miközben az érettségi szóbeli részére is készülünk. A kísérletek és boncolások színesebbé teszik az órákat, és a megértést is segítik.

E fakultációkat csak azoknak ajánljuk, akik valóban elkötelezettek választott tantárgyuk iránt, hisz a rengeteg tanulnivalót csak erős motivációs háttérrel lehet elsajátítani.

Tartalom:

A biológia, fizika illetve kémia fakultációk tananyaga a közép, illetve az emelt szintű érettségi követelményekhez igazodik. Azok a témakörök élveznek előbbséget, amelyeket a természetismeret tantárgy keretében nem vagy nem eléggé mélyen tárgyaltunk. A csoport igényeivel összhangban adott esetben mélyebben, nagyobb időkeretben foglalkozunk egy-egy tárgykörrel.

A részletes tartalmak a Politechnikum hálózatán a „P” könyvtárban olvashatók:

Biológia: P:\Termism Fakultaciok\Biologia

Kémia: P:\Termism Fakultaciok\Kemia

Értékelés:

Az értékelés legfontosabb elemét a dolgozatok és szóbeli beszámolók jegyei képezik, de az órai munka (pl. a gyakorlati munkák: boncolás, kísérletezés végrehajtása és azok jegyzőkönyvei), a kiselőadás és egyéb projektmunka is szerepet játszik.

A félévi és év végi jegyet a dolgozatok és a szóbeli feleletek átlaga határozza meg. Az osztályzatot legfeljebb egy jeggyel befolyásolhatja (emelheti vagy akár ronthatja) az egyéb feladatok megoldásában nyújtott teljesítmény.

Rajz fakultáció

A heti két órában sokféle alkotótevékenység gyakorlására nyílik lehetőség, illetve a rajzolásal kapcsolatos alapfogások, technikai eljárások megismerésével, gyakorlásával foglalkozunk. (A fakultáció a rajz és vizuális kultúra érettségire nem készíti fel.)

A tantárgy speciális tartalma és formája miatt a részvétellel kapcsolatban a legfontosabb követelmény, hogy a tanuló az órákon maximálisan érdeklődjön, együttműködjön és a munkára figyeljen annak érdekében, hogy a saját adottságai-val élve minél többet kihozzon magából és fejlődni tudjon. A feladatok közt mindig lesznek kötelező gyakorlatok és egyénre szabottak, projekt munkák és házi feladatok is.

Az értékelés elsősorban az órai munkát veszi figyelembe, hiszen a tehetség relatív fogalom és azt számokkal nehéz mérni. Ezenkívül a kreativitás és a kivitelezés is fontos tényező az adott feladat osztályzásánál. A félévi, illetve év végi jegy az órai munka, a házi feladatokra kapott plusszok és minuszokból adódó jegy és a projekt munkára kapott jegyek átlagából tevődik össze.

Minden tanuló félévente zárásként egy „kipakolás” keretében bemutatja az általa készített munkákat és szóban értékeli ezeket.

Számítógépes grafika fakultáció

A fakultáció célja, hogy megismerkedj a számítógépes reklámgrafika, és a kiadványszerkesztés egyes elemeivel. A fakultációs órákon megtanulod a Corel és az Adobe egyes kiadványszerkesztőinek használatát.

Tematika:

A multimédia alapjai

- Alapfogalmak
- Statikus médiumok: szöveg, képek, ábrák
- Folyamatos médiumok: hang, mozgóképek, animációk

Grafika

- Képfórmátumok és tulajdonságaik
- Képbevitel, képmanipuláció
- A számítógépes grafika alapjai
- A vektorgrafika és a bittérképes grafika különbségei, összehasonlítása (példák).

Corel Draw

- Ismerkedés a vektorgrafikus programok alapvető működésével
- A Corel Draw fontosabb elemei, lehetőségei
- Plakátok, szórólapok, névjegykártyák készítése a program segítségével

- Nyomtatás a Corel Draw-ból

Photoshop

- A bittérképes programok működése
- Képek feldolgozása Photoshop segítségével
- Képek importálása, exportálása
- Animált gif
- A filterek használata
- Szkennelés
- Nyomtatás a Photoshopból

Kiadványszerkesztés

- Ismerkedés az Adobe InDesign szoftverrel
- Kisebb kiadványok szerkesztése (újság, könyv, házi dolgozat)
- Nyomdatechnikai alapismeretek
- Reklámok
- Nyomtatás az InDesignból

Értékelés:

Az értékelés alapját a tanév során elkészített termékek, multimédia anyagok, az órákon végzett munka és a házi feladatok képezik.

Minden diák két munkát készít el témakörönként, melyek osztályzásra kerülnek. A beadási határidőket a tanár az új témakörök tanulásának megkezdésekor ismerteti.

Az órai munkára pluszokat és mínuszokat adhatunk. Ezekből az alábbiak alapján képződik a jegy:

- Amikor valakinek összegyűlik négy plusza, mínusza, akkor:

++++	5
+++ -	4
++ --	3
+ ---	2
----	1

A házi feladatok elkészítését is pluszokkal illetve mínuszokkal értékeljük.

A pluszok és mínuszok összeszámolásában nincs témakör-határ, tehát átvisszük egyik témakörrel a másikra a maradék pluszokat, mínuszokat.

Szerkesztő: Nagy Iлона
Tördelés: Majer Tibor
Felelős kiadó: Kalina Yvette

Közgazdasági Politechnikum
Budapest, 2009. szeptember